

ІСТОРІЯ НАУКИ Й ТЕХНІКИ

СИЛАБУС

Шифр і назва спеціальності	226 Фармація, промислова фармація	Інститут / факультет	Факультет соціально-гуманітарних технологій
Назва програми	ФАРМАЦІЯ, ПРОМИСЛОВА ФАРМАЦІЯ	Кафедра	Українознавства, культурології та історії науки
Тип програми	Освітньо-професійна	Мова навчання	українська
Освітній рівень	Перший (бакалаврський)	Вид дисципліни	Загальна підготовка; обов'язкова

Викладач

Гутник Марина Валеріївна, maryna.gutnyk@khp.edu.ua

Кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри українознавства, культурології та історії науки.
Досвід роботи 14 років. Автор понад 130 наукових і навчально-методичних праць.
Сфера наукових інтересів – історія вищої технічної школи, історія матеріалознавства, історія торгівлі.
Провідний лектор з дисциплін – історія науки й техніки, історія та культура України, історія НТУ «ХПІ»

Загальна інформація про курс

Анотація	Дисципліна охоплює розвиток науки та технологій зі стародавніх часів до сьогодення. Під час її вивчення студенти ознайомляться з іменами, основними віхами життя і творчої діяльності видатних науковців та інженерів, зокрема зможуть критично оцінити їхній внесок у розвиток української та світової науки. Засобом досягнення цього стане доповідь за запропонованою чи самостійно обраною темою у вигляді реферату.
Цілі курсу	Отримання студентами фундаментальних знань зі всесвітньої історії науки й техніки, як основи формування світогляду сучасної людини, носія інтелектуальних, моральних та естетичних якостей гідних високоосвіченого фахівця, сприяння формування цілісного наукового світогляду в розумінні закономірностей розвитку науки і техніки як унікального історико-культурного феномену

Формат	Лекції, практичні заняття, консультації. Підсумковий контроль – залік.			
Семестр	5			
Обсяг (кредити) / Тип курсу	90 годин(3 кредити)/ Обов'язковий	Лекції (години) 16	Практичні заняття (години) 16	Самостійна робота (години) 58
Програмні компетентності	ЗК9. Знання вітчизняної історії, економіки й права, достатніх для розуміння причинно-наслідкових зв'язків розвитку суспільства й уміння їх використовувати в професійній і соціальній діяльності			
Результати навчання	ПРН2. Знання про суспільні науки, що сприяють розвитку загальної культури та соціалізації особистості, схильності до етичних цінностей, знання історії фармації, економіки та права, розуміння причинно-наслідкових зв'язків розвитку суспільства й уміння їх використовувати в професійній та соціальній діяльності			

Теми що розглядаються

Модуль 1

Наука і техніка в доіндустріальну епоху

Тема 1. Історія науки і техніки як наука та навчальний предмет. Зародження знань про довкілля та людину в Стародавньому світі

Тема 2. Натурфілософія та техніка доби Античності та Середньовіччя

Тема 3. Наукова революція XVII ст. в природознавстві

Тема 4. Наука і техніка у XVIII ст. Початок промислової революції

Модульна контрольна робота

Модуль 2

Наука і техніка в індустріальну та постіндустріальну епоху

Тема 5. Поступ науки і розвиток техніки XIX ст.

Тема 6. Новітня революція в природознавстві на рубежі XIX – XX ст. Науковий та технічний прогрес першої половини XX ст.

Тема 7. Науково-технічна революція. Сучасний етап розвитку науки і техніки

Тема 8. Варіативна. Історичний шлях Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» або Розвиток хімічних досліджень

Форма та методи навчання (надається опис методів навчання)

Основні методи навчання у викладанні дисципліни «Історія науки й техніки»:

– *словесні*: опитування, бесіда, дискусія;

– *наочні*: презентація, використання відео- та аудіо джерел і матеріалів музею історії НТУ «ХПІ», виставкових експозицій музеїв та Ландау-центру м. Харкова;

– *практичні*: конспектування та обговорення історичних, наукових, науково-технічних та філософських джерел, написання модульної контрольної роботи (модуль 1, 2), виконання індивідуальних творчих завдань на семінарах, тестування, написання рефератів, підготовка тез на студентську науково-практичну конференцію.

Методи контролю (надається опис методів контролю)

Поточний контроль реалізується у формі опитування, захисту реферату, виступів на семінарських заняттях, тестів, проведення модульної контрольної роботи (8, 15 тиждень), ректорських контрольних робіт.

Контроль складової робочої програми, що освоюється під час самостійної роботи, проводиться: шляхом перевірки конспектів, виступу на семінарських заняттях; письмових робіт.

Результати поточного контролю враховуються як допоміжна інформація для виставлення оцінки з даної дисципліни.

Семестровий контроль проводиться у формі заліку (екзамену) відповідно до навчального плану в обсязі навчального матеріалу, визначеного навчальною програмою та у терміни, встановлені навчальним планом.

Семестровий контроль проводиться в усній формі за переліком залікових питань до навчальної дисципліни, що затверджені на засіданні кафедри, що містять запитання (з I та II модулів).

Студент вважається допущеним до семестрового екзамену з навчальної дисципліни за умови повного відпрацювання усіх семінарських занять та підготовки реферату, передбачених навчальною програмою з дисципліни.

Розподіл балів, які отримують студенти

Розподіл балів оцінювання успішності студента розраховується індивідуально для кожної дисципліни з урахуванням особливостей та структури курсу. Поточна сума балів, що може накопичити студент за семестр може досягати, як максимального балу так і меншого з виділенням балів на іспит чи залік.

В таблиці 1 та 2 наведений приклад тих пунктів, за якими студент накопичує бали.

Таблиця 1. – Розподіл балів для оцінювання успішності студента

Контрольні роботи	Лабораторні роботи	КР (КП)	РГЗ	Індивідуальні завдання	То що	Питання на залік	Сума
Модуль 1 - 20				Реферат 25		35	100
Модуль 2 - 20	.....	....	...				

Критерії та система оцінювання знань та вмінь студентів.

Згідно основних положень ЄКТС, під **системою оцінювання** слід розуміти сукупність методів (письмові, усні і практичні тести, екзамени, проекти, тощо), що використовуються при оцінюванні досягнень особами, що навчаються, очікуваних результатів навчання.

Успішне оцінювання результатів навчання є передумовою присвоєння кредитів особі, що навчається. Тому твердження про результати вивчення компонентів програм завжди повинні супроводжуватися зрозумілими та відповідними **критеріями оцінювання** для присвоєння кредитів. Це дає можливість стверджувати, чи отримала особа, що навчається, необхідні знання, розуміння, компетенції.

Критерії оцінювання – це описи того, що як очікується, має зробити особа, яка навчається, щоб продемонструвати досягнення результату навчання.

Основними концептуальними положеннями системи оцінювання знань та вмінь студентів є:

1. Підвищення якості підготовки і конкурентоспроможності фахівців за рахунок стимулювання самостійної та систематичної роботи студентів протягом навчального семестру, встановлення постійного зворотного зв'язку викладачів з кожним студентом та своєчасного коригування його навчальної діяльності.

2. Підвищення об'єктивності оцінювання знань студентів відбувається за рахунок контролю протягом семестру із використанням 100 бальної шкали (табл. 2). Оцінки обов'язково переводять у національну шкалу (з виставленням державної семестрової оцінки „відмінно”, „добре”, „задовільно” чи „незадовільно”) та у шкалу ECTS (A, B, C, D, E, FX, F).

Таблиця 2. – Шкала оцінювання знань та умінь: національна та ECTS

Рейтингова Оцінка, бали	Оцінка ECTS та її визна- чення	Національ на оцінка	Критерії оцінювання	
			позитивні	негативні
1	2	3	4	5
90-100	A	Відмінно	<ul style="list-style-type: none"> - Глибоке знання навчального матеріалу модуля, що містяться в основних і додаткових літературних джерелах; - вміння аналізувати явища, які вивчаються, в їхньому взаємозв'язку і розвитку; - вміння проводити теоретичні розрахунки; - відповіді на запитання чіткі, лаконічні, логічно послідовні; - вміння вирішувати складні практичні задачі. 	Відповіді на запитання можуть містити незначні неточності
82-89	B	Добре	<ul style="list-style-type: none"> - Глибокий рівень знань в обсязі обов'язкового матеріалу, що передбачений модулем; - вміння давати аргументовані відповіді на запитання і проводити теоретичні розрахунки; - вміння вирішувати складні практичні задачі. 	Відповіді на запитання містять певні неточності;
			- Міцні знання матеріалу, що	- невміння використовуват

75-81	С	Добре	вивчається, та його практичного застосування ; - вміння давати аргументовані відповіді на запитання і проводити теоретичні розрахунки ; - вміння вирішувати практичні задачі .	и теоретичні знання для вирішення складних практичних задач .
64-74	Д	Задовільно	- Знання основних фундаментальних положень матеріалу, що вивчається, та їх практичного застосування ; - вміння вирішувати прості практичні задачі .	Невміння давати аргументовані відповіді на запитання; - невміння аналізувати викладений матеріал і виконувати розрахунки ; - невміння вирішувати складні практичні задачі .
60-63	Е	Задовільно	- Знання основних фундаментальних положень матеріалу модуля, - вміння вирішувати найпростіші практичні задачі .	Незнання окремих (непринципових) питань з матеріалу модуля; - невміння послідовно і аргументовано висловлювати думку; - невміння застосовувати теоретичні положення при розв'язанні практичних задач
35-59	FX (потрібне додаткове вивчення)	Незадовільно	Додаткове вивчення матеріалу модуля може бути виконане в терміни, що передбачені навчальним планом .	Незнання основних фундаментальних положень навчального матеріалу модуля; - істотні помилки у відповідях на запитання; - невміння розв'язувати прості практичні задачі .

1-34	F (потрібне повторне вивчення)	Незадовільно	-	- Повна відсутність знань значної частини навчального матеріалу модуля; - істотні помилки у відповідях на запитання; - незнання основних фундаментальних положень; - невміння орієнтуватися під час розв'язання простих практичних задач
------	-----------------------------------	--------------	---	--

Основна література: (перелік літератури, що забезпечує дисципліну)

1	Ларін А. О. Історія науки і техніки [Електронний ресурс] : підручник / А. О. Ларін ; Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". – Електрон. текст. дані. – Харків, 2021. – 294 с. http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/52849
2	Гутник М.В., С. А. Радогуз С.А., Ткаченко С.С. Історія науки й техніки [Електронний ресурс] : конспект лекцій. Харків : НТУ «ХПІ», 2019. – 40 с.
3	Бесов Л. М. Наука і техніка в історії суспільства. Х. : НТУ «ХПІ», 2011. – 464 с
4	Тверитникова О.Є. Нариси історії розвитку прикладних технічних наук в Україні. З досвіду Харківського політехнічного інституту [Електронний ресурс] : монографія. Харків : НТУ «ХПІ», 2015. – 272 с.
5	Бесов Л.М. Історія науки і техніки Харків. : НТУ «ХПІ», 2007. – 264 с.

Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни

Таблиця 3. – Перелік дисциплін

Попередні дисципліни: «Історія та культура України»	Наступні дисципліни: Промислова екологія
--	---

Провідні лектори: доц., к.і.н. ГУТНИК Марина

